

Kansanterveyden tutkijakoulun (Doctoral Programs in Public Health – DPPH) hyvät käytännöt

Kansanterveyden tutkijakoulun jatko-opiskelijat suorittavat kansanterveystieteen alan tohtorin tutkintonsa Tampereen yliopiston terveystieteiden yksikköön, Itä-Suomen yliopiston Kansanterveystiede ja kliininen ravitsemustiede yksikköön, Helsingin yliopiston Hjelt Instituutin, kansanterveyden osastolle, Oulun yliopiston terveystieteiden laitokselle tai Turun yliopiston kansanterveystieteen oppiaineeseen.

Tutkijakoulu tarjoaa jatko-opiskelijoille laajaa ja monipuolista sekä metodologista että kansanterveyden sisältöaluetta kattavaa koulutusta. Tutkijakoulun tavoitteena on antaa tuleville kansanterveyden alan tohtoreille valmiudet toimia menestyksekkäästi sekä akateemisissa tukijan ja opettajan tehtävissä että muissa tutkijan ja asiantuntijan tehtävissä yhteiskunnassa.

Tässä esitellyt Kansanterveyden tutkijakoulun hyvät käytännöt ovat suositus siitä millainen jatko-opiskeluprosessin parhaimmillaan pitäisi olla. Monitieteisessä tutkijakoulussa jatko-opiskelijoiden työskentelyolosuhteet ja tarpeet vaihtelevat suuresti, mutta tutkijakoulun johtoryhmä toivoo näiden toimintaperiaatteiden selkiyttävän jatkokoulutuksen tavoitteita sekä ohjaajan ja ohjattavan välisiä suhteita.

Tutkijakoulun yleiset toimintaperiaatteet

1. Jatko-opintojen tavoitteet

- Jatko-opiskelija perehtyy omaan erityisalaansa ja saa lisäksi laajan näkemyksen kansanterveystieteen alasta yleensä sekä omaksuu monipuoliset tutkijan taidot.
- Jatko-opiskelun tavoitteena on tieteellisen ajattelun omaksuminen ja hyvän tieteellisen toimintatavan sisäistäminen.
- Jatko-opiskelija kykenee hyödyntämään tutkimuksensa tuottaman ja oman alansa laajemman erityisosaamisen ja tuntee tutkimusinfrastruktuuriin.
- Kaikki tutkijakoulun opiskelijat (myös ne, joiden toimipaikka ei ole yliopistossa) osallistuvat oman alansa jatkokoulutusseminaareihin yliopistossa
- Tutkijakoulu pitää tärkeänä, että jatko-opiskelija osallistuu vähintään yhteen kansainväliseen konferenssiin ja jatkokoulutuskurssiin jatko-opintojensa aikana. Kansainvälinen työskentelyjakso ulkomailla on myös suositeltava.
- Jatko-opiskelija omaa hyvät suulliset ja kirjalliset viestintätaidot omalla äidinkielellään ja englanniksi.

2. DPPH:n opiskelijat

- Jatko-opiskelijat hyväksytään tutkijakouluun hakemuksesta.
- DPPH:ssa on opetusministeriön rahoittamia jatko-opiskelijoita (palkalliset) sekä sellaisia opiskelijoita, jotka eivät saa palkkaa DPPH:n kautta (palkattomat). Palkkaa lukuun ottamatta nämä opiskelijat ovat tasa-arvoisessa asemassa.
- Opiskelijat palkallisille paikoille valitaan avoimen ja kansainvälisen haun kautta.
- Valinnassa ei ole minkäänlaisia kiintiöitä.
- Valittavat voivat olla missä tahansa jatko-opintojen vaiheessa.
- Valintaprosessin käytännön toteutuksesta päättää tutkijakoulun johtoryhmä
- Jatko-opiskelija voi olla kirjoilla samanaikaisesti vain yhdessä tutkijakoulussa.

3. Ohjaus

- Jatko-opiskelijalla on 1-2 ohjaajaa. Ohjaajat ja jatko-opiskelija päättävät yhdessä siitä, mikä on ohjaajien työnjako.
- Jatko-opiskelijalla voi olla 2-3 ulkopuolisesta asiantuntijasta koostuva seurantaryhmä, jonka olisi hyvä kokoontua kerran vuodessa keskustelemaan väitöskirjatyön etenemisestä. DPPH rahoittamalla jatko-opiskelijoilla seurantaryhmän tulee raportoida väitöskirjan edistymisestä kerran vuodessa DPPH:n koordinaattorille.
- Heti ohjaussuhteen alussa sovitaan yhteistyön periaatteista, kummankin osapuolen vastuista ja velvollisuuksista, väitöskirjatyön tavoitteista ja aikataulusta, ohjauksen käytännön toteutuksesta ja muista jatko-opintojen etenemiseen liittyvistä seikoista. Sopimisen apuna voi käyttää DPPH:n sivuilta löytyvää [ohjaussuunnitelmaa](#).
- Erimielisyyksien sattuessa sekä jatko-opiskelija että ohjaaja voivat kääntyä luottamuksellisesti DPPH:n johtajan ja koordinaattorin puoleen.

4. Toiminnan koordinointi

- Kaikessa kansanterveyden tutkijakoulun toiminnassa noudatetaan hyvää tieteellistä käytäntöä.
- Toiminnasta tiedotetaan kotisivujen ja sähköpostilistan kautta. Opiskelijoiden ja opettajien tulee saattaa tiedottamista edellyttävät asiat tapahtumista, väitöksistä ja koulutustilaisuuksista hyvissä ajoin koordinaatioryhmän tietoon. Ensisijainen tiedotusvastuu on tapahtuman järjestäjällä.
- Tutkijakoulun jatkokoulutuskurssit suunnitellaan ja toteutetaan pääsääntöisesti Helsingin yliopiston kansanterveystieteen laitoksella ja Tampereen yliopiston terveystieteen laitoksella, mutta myös muissa osakslaitoksissa. DPPH rahoittaa kurseja Suomen Akatemialta saatujen määrärahojen puitteissa. Tutkijakoulu koordinoi ja tiedottaa jatkokoulutuksesta.
- Tutkijakoulun toiminnasta ja taloudesta päättää johtoryhmä, johon kuuluu jäseniä kaikista tutkijakoulun osakslaitoksista.
- Tutkijakoulun käytännön toiminnasta vastaa koordinaatioryhmä, johon kuuluvat tutkijakoulun johtaja, koordinaattori ja sihteeri.

Jatko-opiskelijan oikeudet ja velvollisuudet

1. Jatko-opiskelijan velvollisuus on tehdä väitöskirja ja suorittaa muut tohtorin tutkintoon kuuluvat opinnot kohtuullisessa ajassa.
2. Jokaisella jatko-opiskelijalla on oikeus odottaa ohjaajaltaan säännöllistä henkilökohtaista ohjausta. Tästä voidaan sopia kirjallisessa ohjaussuunnitelmassa.
3. Jatko-opiskelijan velvollisuus on pitää ohjaajansa ajan tasalla oman tutkimuksensa edistymisestä.
4. Jatko-opiskelijalla on oikeus osallistua valintansa mukaan kaikkiin DPPH:n järjestämiin koulutustilaisuuksiin. Lisäksi on suotavaa osallistua ainakin yhteen kansainväliseen koulutustilaisuuteen jatko-opintojensa aikana.
5. Jatko-opiskelijan tulee osallistua yliopistossa tieteelliseen tutkimusseminaariin, jossa käsitellään oman oppialan väitöskirjatutkimuksia sekä esitellä siellä omaa tutkimustaan.
6. Mikäli ohjaaja ei voi huolehtia jatko-opiskelijan ohjauksesta, tämän tulee saada uusi ohjaaja.
7. Jatko-opiskelija voi hakea DPPH:lta matka-avustuksia kotimaisiin ja ulkomaisiin tutkijankoulutuskursseihin (myös muiden kuin DPPH:n järjestämiin) sekä lyhytaikaisiin vierailuihin ulkomaisiin yliopistoihin tai tutkimuslaitoksiin.
8. Palkalliset jatko-opiskelijat toimittavat aina tammikuussa koordinaattorille selvityksen edistymisestään. Muut opiskelijat toimittavat selvityksen pyydettyään.
9. Palkallinen tutkijankoulutuspaikka on tarkoitettu omien jatko-opintojen tekemiseen. Työaika muodostuu muista omista jatko-opinnoista.
10. Palkalliset jatko-opiskelijat saavat käyttää korkeintaan 5% työajastaan muuhun kuin omiin jatko-opintoihin. Muusta työstä pitää ilmoittaa koordinaattorille.
11. Palkalliset jatko-opiskelijat voivat hakea palkatonta virkavapautta. Ainoastaan äitiys-, isyys- ja vanhempainloman ja varusmiespalveluksen sekä hyvin lyhytaikainen ammattitaidon ylläpitämiseksi annettu virkavapaus eivät lyhennä myönnettyä palkallista kautta. Vaikka virallinen työnantaja olisi oma yliopisto tai tutkimuslaitos, virkavapauksista pitää sopia myös DPPH:n koordinaattorin kanssa.
12. Väitöksestä tulee hyvissä ajoin ilmoittaa koordinaattorille, jotta siitä voidaan ilmoittaa muillekin tutkijakoulun opiskelijoille ja raportoida tutkijakoulun rahoitushakemuksissa.
13. Jokaisella opiskelijalla on velvollisuus huolehtia omien opintosuoritustensa kirjaamisesta oman yliopistonsa opintosuoritusrekisteriin. DPPH:n kurssien suoritukset kirjautuvat automaattisesti vain järjestävän yliopiston opiskelijoiden osalta. DPPH ei pidä omaa erillistä opintosuoritusrekisteriä.

Ohjaajan oikeudet ja velvollisuudet

1. Ohjaaja sitoutuu antamaan henkilökohtaista ohjausta jatko-opiskelijan tarpeiden mukaan niin, että työn eteneminen ei ohjauksen vähäisyyden takia viivästy.
2. Ohjaajalla on oikeus odottaa, että jatko-opiskelija tulee ohjaustilanteisiin valmistautuneena ja oikeus saada itse kohtuullinen aika valmistautumiseen, esimerkiksi kommentoitavan tekstin lukemiseen.
3. Ohjaajalla on oikeus saada jatko-opiskelijalta selvitys väitöskirjatyön etenemisestä pyytäessään ja ainakin kerran vuodessa.
4. Mikäli ohjaaja ei voi huolehtia opiskelijan ohjauksesta, ohjaajan tulee auttaa tätä löytämään toinen ohjaaja.
5. Opiskelijalle annettavan kritiikin on oltava asiallista, vastuullista ja kannustavaa.
6. Ainakin toisen ohjaajista on suotavaa olla paikalla, kun opiskelijan työtä käsitellään tutkimusseminaarissa.
7. Ohjaajan tulee mahdollisuuksiensa mukaan auttaa jatko-opiskelijaa käytännön ongelmien (rahoitus, työtilat, aineisto ym.) ratkaisemisessa ja väitöstutkimuksen toimintaedellytysten turvaamisessa. Ohjaussuhteen alussa tulisi yhdessä keskustella siitä, mikä tulee olemaan ohjaajan rooli rahoituksen hankkimisessa.
8. Ohjaajan tehtävänä on tukea ja itsenäistää jatko-opiskelijaa tutkijana sekä edistää hänen osallistumistaan suomalaiseen ja kansainväliseen tutkijayhteisöön.
9. Ohjaajan tulee keskustella loppuvaiheessa olevan jatko-opiskelijan kanssa erilaisista uravaihtoehdoista ja ohjata häntä saamaan ohjaaja- ja esimieskoulutusta.